

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU
UPOTREBE DUVANSKIH PROIZVODA

Član 1

U Zakonu o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda („Službeni list RCG“, broj 52/04 i „Službeni list CG“, broj 32/11) član 1 mijenja se i glasi:

„Ovim zakonom se, u cilju zaštite života i zdravlja ljudi, propisuju mjere za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih proizvoda, sprječavanje štetnih posljedica upotrebe duvanskih proizvoda, kao i sprječavanje izlaganja sekundarnom duvanskom dimu i obezbjeđivanje vazduha bez duvanskog dima.”

Član 2

U članu 6 stav 1 poslije tačke 1 dodaje se nova tačka, koja glasi:

„1a) **sekundarni duvanski dim** je dim koji se ispušta na zapaljenom kraju cigarete ili iz drugih duvanskih proizvoda u kombinaciji sa dimom koji pušač izdiše;”.

Tačka 4b mijenja se i glasi:

„4b) **pušenje** je posjedovanje ili rukovanje upaljenim duvanskim proizvodom, bez obzira da li se dim aktivno udiše ili izdiše;”.

Tačka 6 mijenja se i glasi:

„6) **duvan za oralnu upotrebu** je svaki duvanski proizvod za oralnu upotrebu, osim onih koji su namijenjeni za šmrkanje ili žvakanje, izrađeni u cjelosti ili djelimično od duvana, u obliku praha ili čestica ili u bilo kakvoj kombinaciji tih oblika, posebno onih u vrećicama ili poroznim vrećicama;”.

Član 3

U članu 9 stav 1 tačka 2 mijenja se i glasi:

“2) na zadnjoj strani:

- “Pušenje prouzrokuje devet od deset slučajeva raka pluća”;
- “Pušenje prouzrokuje rak usne duplje i grla”;
- “Pušenje šteti plućima”;
- “Pušenje prouzrokuje infarkt”;
- “Pušenje prouzrokuje moždani udar i invalidnost”;
- “Pušenje prouzrokuje zakrećenje arterija”;
- “Pušenje povećava rizik za nastanak sljepila”;
- “Pušenje šteti zubima i desnimā”;
- “Pušenje može ubiti vaše nerođeno dijete”;
- “Vaš dim štetan je za vašu djecu, porodicu i prijatelje”;
- “Djeca pušača imaju veće izgleda da počnu da puše”;

- "Prestanite da pušite - ostanite živi za svoje najbliže";
- "Pušenje smanjuje plodnost";
- "Pušenje povećava rizik za nastanak impotencije".

Član 4

Član 19 mijenja se i glasi:

„Zabranjena je prodaja:

1) duvanskih proizvoda:

- u javnom prostoru u kome se obavlja vaspitno-obrazovna i zdravstvena djelatnost;
 - u apotekama i specijalizovanim prodavnicama za medicinska sredstva;
 - u javnom prostoru sportsko-rekreativnih objekata;
 - iz automatskih aparata;
 - uz davanje posrednih ili neposrednih povlastica kupcima ili nekom trećem, kao što je davanje poklona, premija, sniženog trgovačkog rabata ili prava da se učestvuje u nagradnoj igri, lutriji ili takmičenju;
 - koji sadrže oznake, riječi ili izraze koji upućuju na to da je ta vrsta manje štetna od drugih (npr. "low tar", "light", "mild", "ultra light", odnosno "nizak katran", "laki", "blagi", "ultra laki" i druge slične oznake);
 - na način koji kupcima omogućava samoposluživanje sa izloga maloprodajnih objekata;
- 2) cigareta pojedinačno ili u pakovanjima koja sadrže manje od 19 cigareta;
- 3) duvana za oralnu upotrebu.“

Član 5

Član 24 mijenja se i glasi:

„Zabranjeno je pušenje u javnom i radnom prostoru, kao i izlaganje drugih lica sekundarnom duvanskom dimu.“

Član 6

U članu 32 stav 1 tač. 9 do 16 mijenjaju se i glase:

„9) prodaje duvanske proizvode u javnom prostoru u kome se obavlja vaspitno-obrazovna ili zdravstvena djelatnost (član 19 stav 1 tačka 1 alineja 1);

10) prodaje duvanske proizvode u apotekama ili specijalizovanim prodavnicama za medicinska sredstva (član 19 stav 1 tačka 1 alineja 2);

11) prodaje duvanske proizvode u javnom prostoru sportsko-rekreativnih objekata (član 19 stav 1 tačka 1 alineja 3);

12) prodaje duvanske proizvode iz automatskih aparata (član 19 stav 1 tačka 1 alineja 4);

13) prodaje duvanske proizvode uz davanje posrednih ili neposrednih povlastica kupcima ili nekom trećem, kao što je davanje poklona, premija, sniženog trgovačkog rabata ili prava da se učestvuje u nagradnoj igri, lutriji ili takmičenju (član 19 stav 1 tačka 1 alineja 5);

14) prodaje duvanske proizvode koji sadrže oznake, riječi ili izraze koji upućuju na to da je ta vrsta manje štetna od drugih (npr. "low tar", "light", "mild", "ultra light", odnosno "nizak katran", "laki", "blagi", "ultra laki" ili druge slične oznake) (član 19 stav 1 tačka 1 alineja 6);

15) prodaje duvanske proizvode na način koji kupcima omogućava samoposluživanje sa izloga maloprodajnih objekata (član 19 stav 1 tačka 1 alineja 6);

16) prodaje cigarete pojedinačno ili u pakovanjima koja sadrže manje od 19 cigareta (član 19 stav 1 tačka 2);“.

Poslije tačke 16 dodaje se nova tačka, koja glasi:

„16a) prodaje duvan za oralnu upotrebu (član 19 stav 1 tačka 3);“.

St. 4 i 5 brišu se.

Član 7

U članu 35 stav 1 poslije tačke 1 dodaje se nova tačka, koja glasi:

„1a) izlaže druga lica sekundarnom duvanskom dimu (član 24);“.

Stav 2 briše se.

Član 8

Poslije člana 37a dodaje se novi član koji glasi:

"Član 37b

Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da istaknu i prilagode upozorenja u skladu sa članom 9 ovog zakona, najkasnije u roku od 36 mjeseci od dana donošenja propisa iz člana 39b ovog zakona.

Duvanski proizvodi kojima na pakovanju nijesu istaknuta upozorenja u smislu stava 1 ovog člana mogu se stavljati u promet 24 mjeseca od isteka roka iz stava 1 ovog člana."

Član 9

Poslije člana 39a dodaje se novi član koji glasi:

"Član 39b

Propis iz člana 9 stav 4 ovog zakona uskladiće se sa odredbama ovog zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona."

Član 10

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

ODREDBE KOJE SE MIJENJAJU

ZAKON O OGRANIČAVANJU UPOTREBE DUVANSKIH PROIZVODA ("Službeni list RCG", broj 52/04 i "Službeni list CG", broj 32/11)

Član 1

Ovim zakonom se, u cilju zaštite života i zdravlja, propisuju mjere za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih proizvoda i sprječavanje štetnih posljedica upotrebe duvanskih proizvoda.

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **duvanski proizvodi** obuhvataju proizvode sastavljene u cjelini ili djelimično od duvana, koji mogu biti i genetski izmijenjeni, a namijenjeni su za pušenje, šmrkanje, sisanje ili žvakanje (rezani duvan, cigarete, cigare, cigarilosi, duvan za lulu, duvan za žvakanje, burmut i druge duvanske prerađevine);

2) **duvanski katran** je suvi nerazrijeđeni beznikotinski kondenzat dima koji nastaje pri pušenju;

3) **nikotin** je otrovni nikotinski alkaloid;

4) **ugljen monoksid** je izrazito toksični gas koji je sastavni dio pušačkog dima;

4a) **sastojak duvanskog proizvoda** označava bilo koju supstancu ili njen sastavni dio, osim lista duvana i drugih prirodnih ili neobrađenih djelova biljke duvana koji se koristeu proizvodnji ili pripremi duvanskog proizvoda i još uvijek su prisutni u gotovom proizvodu, čak i u izmijenjenom obliku, uključujući papir, filter, boju i vezivna sredstva;

4b) **pušenje** je upotreba upaljenog duvanskog proizvoda;

4c) **zatvoreni prostor** je prostor napravljen od bilo kakvog materijala koji ima krov ili tavanicu koja je nepokretna ili pokretna, vrata, prozore i prolaze koji su u potpunosti zatvoreni stalno ili povremeno ili prostor kod koga se manje od polovine površine spoljnih zidova tog prostora sastoji od otvora u koje se ne računaju otvori za prozore i vrata.

5) **reklamiranje duvanskih proizvoda** podrazumijeva sve oblike posrednog i neposrednog komercijalnog obavješćavanja o duvanskim proizvodima, uključujući i isticanje logotipa i drugih oznaka za označavanje duvanskih proizvoda na predmetima koji po ovom zakonu nijesu duvanski proizvodi, kao i besplatno davanje duvanskih proizvoda u reklamne svrhe;

6) **duvan za oralnu upotrebu** predstavlja svaki duvanski proizvod koji se koristi oralno, osim onog za pušenje i žvakanje, koji se djelimično ili u cjelini sastoje od duvana u prahu ili komadića ili bilo kojih kombinacija praha ili

komadića, koji mogu biti pakovani u kesi ili drugoj ambalaži ili su slični prehrambenim proizvodima;

7) **pakovanje** je kutija ili omot u kome se prodaje duvanski proizvod, ne računajući providni omot;

8) **javno mjesto** je mjesto na kojem je svakome slobodan pristup (ulica, trg, pristanište, plaža, park i sl).

Član 9

Nije dozvoljen promet duvanskih proizvoda, izuzev burmuta i duvana za žvakanje, koji na pakovanju nemaju utisnuto kombinovano upozorenje koje se sastoji od fotografije u boji ili druge ilustracije i jednog od sljedećih upozorenja, i to:

1) na prednjoj strani:

- "Pušenje ubija";
- "Pušenje šteti vama i ljudima oko vas"

2) na zadnjoj strani:

- "Pušači umiru mlađi";
- "Pušenje prouzrokuje bolesti srca i infarkt";
- "Pušenje prouzrokuje rak pluća";
- "Pušenje u trudnoći šteti vašoj bebi";
- "Zaštitite djecu, ne dozvolite da udišu vaš dim";
- "Vaš ljekar vam može pomoći da ostavite pušenje";
- "Pušenje je bolest zavisnosti";
- "Prestanak pušenja smanjuje rizik od ozbiljnih bolesti";
- "Pušenje može prouzrokovati sporu i bolnu smrt";
- "Tražite pomoć da bi prestali da pušite";
- "Pušenje može da smanji protok krvi i da prouzrokuje impotenciju";
- "Pušenje prouzrokuje starenje kože";
- "Pušenje može da smanji plodnost";
- "Dim od cigarete sadrži benzen, nitreosamin, formaldehin i vodonikov cijanid".

Upozorenje iz stava 1 ovog člana mora pokrivati najmanje 40% najbolje vidne površine jedne strane, odnosno 30% druge strane pojedinačnog pakovanja duvanskog proizvoda.

Upozorenja iz stava 1 ovog člana, moraju se redom mijenjati, i to tako da se svako upozorenje pojavi na jednakoj količini proizvedenih, odnosno prodatih duvanskih proizvoda u toku godine.

Slikovni prikaz upozorenja propisuje Ministarstvo.

Član 19

Zabranjena je prodaja duvanskih proizvoda:

- 1) u vaspitno-obrazovnim ustanovama, zdravstvenim ustanovama i na udaljenosti od tih ustanova manjoj od 150 m;
- 2) u apotekama i specijalizovanim prodavnicama za medicinska sredstva;
- 3) sportsko-rekreativnim objektima;
- 4) iz automatskih aparata;

5) uz davanje posrednih ili neposrednih povlastica kupcima ili nekom trećem, kao što je davanje poklona, premija, sniženog trgovačkog rabata ili prava da se učestvuje u nagradnoj igri, lutriji ili takmičenju;

6) koji sadrže oznake, riječi ili izraze koji upućuju na to da je ta vrsta manje štetna od drugih (npr. "low tar", "light", "mild", "ultra light", odnosno "nizak katran", "laki", "blagi", "ultra laki" i druge slične oznake);

7) na način koji kupcima omogućava samoposlužjenje.

Zabranjena je prodaja duvana za oralnu upotrebu.

Član 24

Zabranjeno je pušenje u javnom i radnom prostoru, u skladu sa ovim zakonom.

Član 32

Novčanom kaznom od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) proizvodi ili stavlja u promet cigarete koje sadrže više od 10 mg katrana, 1 mg nikotina i 10 mg ugljen monoksida po cigareti (član 7 stav 1);

2) stavlja u promet cigarete koje nemaju istaknut podatak o tome koliko miligrama katrana, nikotina i ugljen monoksida sadrže (član 8 stav 1);

3) vrši promet suprotno članu 9 ovog zakona;

4) vrši prodaju burmuta i duvana za žvakanje, koji na najbolje vidnoj površini pakovanja nemaju upozorenje: "Ovaj proizvod može štetiti vašem zdravlju i prouzrokovati zavisnost" (član 10 stav 1);

5) proizvodi ili stavlja u promet duvanske proizvode u pakovanju suprotno članu 11 ovog zakona;

6) proizvodi ili stavlja u promet duvanske proizvode u pakovanju koji ne sadrže podatke propisane članom 12 ovog zakona;

7) proizvodi ili stavlja u promet duvanske proizvode sa utisnutim oznakama da je pušenje te vrste ili klase manje štetno od bilo koje druge, da filteri ili drugi sastojci duvanskog proizvoda čine manje štetnim taj proizvod od drugih koji nemaju te sastojke i druge oznake slične sadržine (član 13);

8) prodaje duvanske proizvode licima mlađim od 18 godina života (član 17 stav 1);

9) prodaje duvanske proizvode u vaspitno-obrazovnim ustanovama, zdravstvenim ustanovama na udaljenosti manjoj od 150 m od tih ustanova (član 19 stav 1 tačka 1);

10) prodaje duvanske proizvode u apotekama i specijalizovanim prodavnicama za medicinska sredstva (član 19 stav 1 tačka 2);

11) prodaje duvanske proizvode u sportsko-rekreativnim objektima (član 19 stav 1 tačka 3);

12) prodaje duvanske proizvode iz automatskih aparata (član 19 stav 1 tačka 4);

13) prodaje duvanske proizvode uz davanje posrednih ili neposrednih povlastica kupcima ili nekom trećem, kao što je davanje poklona, premija, sniženog trgovačkog rabata ili prava da se učestvuje u nagradnoj igri, lutriji ili takmičenju (član 19 stav 1 tačka 5);

14) prodaje duvanske proizvode koji sadrže oznake, riječi ili izraze koji upućuju na to da je ta vrsta manje štetna od drugih (član 19 stav 1 tačka 6);

15) prodaje duvanske proizvode na način koji kupcima omogućava samoposluživanje (član 19 stav 1 tačka 7);

16) prodaje duvan za oralnu upotrebu (član 19 stav 2);

17) prodaje slatkiše, igračke i druge proizvode namijenjene djeci koji imaju oblik bilo koje vrste duvanskog proizvoda (član 20 stav 1 tačka 1);

18) prodaje proizvod koji nije duvanski proizvod, a ima naziv proizvođača duvanskog proizvoda ili naziv bilo koje vrste duvanskog proizvoda ili znake razlikovanja, logotip i slične oznake, koji upućuju na duvanski proizvod (član 20 stav 1 tačka 2);

19) vrši reklamiranje, sponzorisanje radijskog programa i promovisanje duvanskih proizvoda suprotno članu 21 ovog zakona;

20) dozvoli pušenje duvanskih proizvoda prilikom nastupa u medijima (član 23 stav 1);

21) objavi u štampi fotografije ili crteže lica koja puše (član 23 stav 2);

22) dozvoli pušenje duvanskih proizvoda u javnom i radnom prostoru suprotno članu 24 ovog zakona;

23) vlasnik, odnosno korisnik prostora na prostoriji koja je određena za pušenje ne istakne oznaku da je u toj prostoriji pušenje dozvoljeno (član 25 stav 1);

24) poslodavac na sobama i apartmanima u kojima je pušenje dozvoljeno ne istakne oznaku da je u tim sobama i apartmanima pušenje dozvoljeno (član 25 stav 2);

25) vlasnici, odnosno korisnici prostora u kojem je zabranjeno pušenje na vidnom mjestu ne istaknu oznake o zabrani pušenja (član 28).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, odgovorno lice u državnom organu, organu državne uprave i lokalne samouprave novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 2.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 6.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 tač. 23, 24 i 25 ovog člana izreći će se novčana kazna na licu mjesta do 2.000 eura za pravno lice.

Za prekršaje iz stava 1 tač. 23, 24 i 25 ovog člana izreći će se novčana kazna na licu mjesta u iznosu do 400 eura za preduzetnika.

Član 35

Novčanom kaznom od 30 eura do 1.000 eura kazniće se fizičko lice koje:

1) puši u javnom i radnim prostoru (član 24);

2) puši u javnom, odnosno radnom prostoru koji vlasnik, odnosno korisnik nije isključivo odredio za pušenje (član 25 stav 1);

3) puši u sobama i apartmanima za smještaj gostiju, koje poslodavac nije odredio i istakao oznaku da je u tim sobama i apartmanima pušenje dozvoljeno (član 25 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana izreći će se novčana kazna na licu mjesta do 200 eura za fizičko lice.

Crna Gora

Ministarstvo zdravlja

Broj : 011-229/2014
Podgorica, 09.03.2015. god.

Na osnovu člana 12 stav 1 Uredbe o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona („Službeni list CG“, br. 12/12), Ministarstvo zdravlja, je sačinilo

IZVJEŠTAJ

o javnoj raspravi u pripremi Predloga zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda

Ministarstvo zdravlja je objavilo na svojoj internet stranici, Portalu e-Uprava i u Dnevnom listu „Pobjeda“ Javni poziv zainteresovanoj javnosti (građanima, privrednim društvima i preduzetnicima, stručnim i naučnim institucijama, zdravstvenim ustanovama, državnim organima, organima lokalne uprave, nevladinim organizacijama, medijima i drugim zainteresovanim subjektima za pitanja koja se uređuju ovim zakonom) da se uključi u postupak pripreme Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda.

Uz Javni poziv objavljen je i Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda čenja.

Javna rasprava je sprovedena dostavljanjem predloga, sugestija i komentara u pisanom i elektronskom obliku, saglasno članu 9 stav 1 alineja 2 Uredbe o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona i organizovanjem okruglog stola u Podgorici 09. decembra 2014. godine.

Okrugli sto je organizovan u sali Instituta za javno zdravlje, uz učešće predstavnika Predlagača: Gorice Savović, generalnog direktora Direktorata za upravljanje zdravstvom i Slavojke Šuković, samostalnog savjetnika u Direktoratu za upravljanje zdravstvom.

Takođe, predlozi, sugestije i komentari mogli su se dostavljati Ministarstvu zdravlja, na adresu: Podgorica, Rimski trg br. 46, na fax 078/113-128 i na e-mail mzdravlja@gov.me.

Na okruglom stolu, kao zainteresovana javnost, prisustvovali su predstavnici sledećih privrednih društava: „ROKŠPED“ doo, PHILIP MORRIS MONTENEGRO“ doo, „BAR – KOD“ doo, „BRITISH AMERICAN TOBACCO SEE“ doo, „JT INTERNATIONAL“ doo i „DMD DELTA“ doo.

Nakon održanog okruglog stola, zainteresovani subjekti su dostavili svoje objedinjene predloge, sugestije i mišljenja u pisanom obliku.

Dati su sledeći predlozi:

Predlog 1

Prelog se odnosi na izmjenu rokova za isticanje upozorenja u skladu sa članom 9 Zakona i realizaciju zaliha proizvoda na kojima su istaknuta upozorenja u skladu sa važećim zakonom.

S tim u vezi, predloženo je da član 8 Predloga glasi:

„Član 37a

Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da istaknu i prilagode upozorenja u skladu sa članom 9 ovog zakona, najkasnije u roku od 36 mjeseci od dana izmjena i dopuna Pravilnika o slikovnom prikazu upozorenja na pakovanju duvanskog proizvoda („Službeni list CG“, br. 1/12).

Duvanski proizvodi kojima na pakovanju nijesu istaknuta upozorenja u skladu sa propisom iz stava 1 ovog člana, mogu se stavljati u promet tokom 24 mjeseca nakon proteka roka propisanog stavom 1 ovog člana.“

Mišljenje

Predlog se prihvata, uz neophodnu pravno-tehničku doradu norme.

Predlog 2

Predlaže se izmjena člana 4 stav 1 tačka 1 alineja 1 Nacrta, koja bi trebalo da glasi:

„... u prostoru vaspitno-obrazovnih ustanova i javnim zdravstvenim ustanovama, uključujući i pripadajući okolni ograđeni prostor ukoliko postoji, kao i na sportsko-rekreativnim površinama.“

Mišljenje

Predlog se prihvata, uz neophodnu pravno-tehničku doradu norme.

Sastavni dio ovog izvještaja je i Izvještaj o obavljenom konsultovanju zainteresovane javnosti.

RUKOVODILAC MINISTARSTVA ZDRAVLJA

Dr. Suad Numanović
ministar za ljudska i manjinska prava

Obradila
Slavojka Šuković